

Biznis na fakusu

Zaradili smo svoj prvi milijun

Kemičari koji su višestruko premašili planiranu dobit najuspješniji su među tri spin-off tvrtke zagrebačkoga Sveučilišta. Evo čime se bave i kako se probijaju na tržište...

Povezuju gospodarstvo i akademsku zajednicu, glavni im je cilj otvaranje radnih mjesti, a uprava ih do kraja mandata planira barem 10

Stela Lechhammer
stela.lechhammer@vecernji.net
ZAGREB

Sveučilište u Zagrebu uspješno ide stopama prestižnog Stanfora. Kalifornijsko sveučilište svlasnik je, naime, brojnih tvrtki u Silicijskoj dolini čiji se prihod broji u milijardama dolara. Taj je primjer odlučio slijediti i Zagreb pa se Sveučilište bacilo – u poduzetničke vode.

– Zasad imamo tri tvrtke, a cilj nam je otvoriti ih barem deset u idućih nekoliko godina – kaže prorektor za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije Mladenko Šimpraga.

Nismo tu samo za diplome

Ideju o otvaranju spin-off tvrtki u vlasništvu fakulteta i Sveučilišta, dodaje, počela je poticati nova uprava odmah na početku mandata 2014. godine. Prva pokrenuta tvrtka, Comprehensive Water Technology na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT), proslavila je nedavno svoj prvi rođendan, HighTechVets na Veterinarskom fakultetu (VEF) priprema se za početak rada, a Centar za promet i logistiku na Fakultetu prometnih znanosti (FPZ) upravo je osnovan.

Spin-off tvrtke temelje se na povezivanju gospodarstva i akademске zajednice, a svoje usluge

Krenuli su stopama Stanfora, svučasnika brojnih poduzeća u Silicijskoj dolini

nude na tržištu te zarađuju. Na taj način komercijaliziraju djelatnosti kojima se i inače bave na fakultetima.

– No, primarni cilj tvrtki nije novac, nego otvaranje radnih mesta, a ostvarena dobit se reinvestira – ističe prorektor Šimpraga. U tvrtkama, dodaje, radna mjesta dobivaju znanstveni novaci koji su nezaposleni, čime se također pokušava sprječiti odlazak mlađih stručnjaka iz Hrvatske, što je, napominje, najveći gubitak za zajednicu.

Posao je tako u tvrtki Comprehensive Water Technology dobila znanstvena novakinja Nina Kopčić. Jedina je stalno zaposlena, no još se desetak osoba angažira po potrebi jer posla ne nedostaje. Prva spin-off tvrtka na zagrebačkom Sveučilištu osnovana je u veljači prošle godine. Tim je startao u podrumu fakultetske zgrade na Marulićevu trgu s početnim kapitalom od 20.000 kuna, a nadali su se kako će nakon godinu dana

Timu koji radi u podrumu zgrade na Marulićevu trgu u fokusu je pročišćavanje otpadnih voda

imati dobit od barem 300.000 kuna. No, tu su cifru višestruko premašili, pa su već zaradili svoj prvi milijun. Iznos je to i koji je prema planu trebao biti postignut u četvrtoj godini rada, a njihove usluge koriste i vodeće tvrtke na tržištu poput Plive i Hrvatskih voda.

– Za uspjeh je važna inicijativa fakulteta, ali i suradnja sa Sveučilištem. Mi smo probili led, a sada je vrijeme da se i ostali fakulteti pokrenu. Akademski zajednici ne postoji samo da bi dijelila diplome nego i da pridonosi društvu razvojem gospodarskog sektora – objašnjava Tomislav Bolanča, prodekan za poslovanje FKITA-a, ali i predsjednik uprave njihove spin-off tvrtke.

Comprehensive Water Technology, dodaje, ima i podršku poduzetnika koji su oduševljeni suradnjom, a tvrtka je također korisna studentima jer sustavu visokog obrazovanja nedostaje prakse. Tako se kao suradnik u projektu uključio i mladi doktorant FKIT-a Matija Cvetnić.

– Ideja je odlična za gospodarstvo, ali i studentima puno znači imati ovakvu tvrtku u krugu fakulteta – ističe ovaj 24-godišnjak.

Intelikualno vlasništvo

A da bi Sveučilište još više potaknulo akademsko poduzetništvo, prošlog je mjeseca usvojena nova strategija koja će omogućiti dobivanje gotovo milijardu eura iz Europske unije. Cilj je motivirati fakultete da se odluče na ovakav korak, a kako bi se dodatno educiralo studente, danas se na Sveučilištu predstavlja i novi specijalistički studij intelektualnog vlasništva.

Djelatnost tvrtke Comprehensive Water Technology vezana je uz obradu vode za piće i otpadnih voda, što uključuje analizu, razvoj novih tehnologija, projektiranje te nadzor i puštanje u pogon postrojenja za obradu voda, kao i ispitivanje kakvoće i gospodarenje vodama. Tvrtka je 4. veljače 2015. godine osnovana u vlasničkom omjeru od 80 posto za Fakultet kemijskoga inženjerstva i tehnologije te 20 za Sveučilište u Zagrebu.

– Sve su to djelatnosti kojima se fakultet i prije bavio, no njegova je primarna djelatnost obrazovanje poticati znanstveni rad, a tek posljive na red dođu dodatne aktivnosti poput poduzetništva. Tvrtki je pak njezina djelatnost na prvom mjestu i na taj se način bolje iskoristavaju resursi – objašnjava prodekan Tomislav Bolanča. Prednost je tvrtke, dodaje, to što koristi prostor i tehnologiju fakulteta, no za to i plaća najam.

Prometni su projekti traženi, to treba iskoristiti za zapošljavanje novaka**Naš novi sustav za informatizaciju rada veterinaru još čeka primjenu**

Izradom prometnih i logističkih projekata te provedbom stručnih analiza bavit će se tvrtka Centar za promet i logistiku s Fakulteta prometnih znanosti koja je osnovana krajem prošle godine te se priprema na početak djelovanja. Popisan je ugovor sa Sveučilištem koje ima 20 posto vlasništva, dok je u vlasništvu fakulteta ostalih 80 posto.

Prije početka rada potrebno je još samo stvaranje tehničkih i organizacijskih uvjeta. – Na tržištu postoji potražnja za našom djelatnošću i to treba iskoristiti te stoga očekujemo ostvarenje dobiti i skoro zapošljavanje znanstvenih novaka u tvrtki – kaže Ratko Stanković, prodekan na fakultetu i direktor nove tvrtke.

Profesori, znanstvenici i studenti s Veterinarskog fakulteta pokrenuli su još 2013. godine projekt čiji je cilj bio osmislići savsim nov sustav za informatizaciju rada veterinaru. Projekt vrijedan gotovo pola milijuna eura dobivenih od

Središnje agencije za finansiranje i ugovaranje uspješno je završio u veljači 2015. Rezultat su, u suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva, osmisljena tri uređaja i programska podrška za njih koji bi bili pomoći veterinarima u radu.

– Tada je osnovana i tvrtka koja je trebala komercijalizirati projekt, no još se čeka da krene s radom – objašnjava Zoran Besak, koji je bio zaposlen kao ekonomist za trajanja projekta.